

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Petri Chrysologi Archiepiscopi Ravennatis, viri
eruditissimi atque sanctissimi, Sermones In Evangelia De
Dominicis & festis aliquot solemnioribus totius anni,
insignes & peruetusti**

Petrus <Chrysologus>

Lvgdvni, 1623

De eisdem, Sermo CLVIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50232](#)

satisfacerent & honori. Sed de Magis ista sufficient.

Iean. 1. Per epiphaniam Christus in nuptiis aquas saporauit in vinum, ut Christum nuptiis interfuisse virtutis fuerit, non voluptatis, non fuerit humanitatis, sed potestatis: signi fuerit causa, non ventris: ebrietatis non fuerit apparatus, fuerit deitatis ostensio. Denique vbi aqua mutauit naturam, mox patefecit auctorem, & elemorum, creator mutatione reuelatus est creaturæ. Fœlices nuptiæ, fœlices illæ, quibus Christus est præsens, non luxu, sed virtutibus consecrantur. Quid ibi non transiuit in gratiam, vbi aqua transiuit

Mat. 3. in vinum? Per Epiphaniam Christus Iordanis alueum baptisma nostrum consecratus intravit, ut quos nascendo in terra suscepereat, hos renascendo releuaret in cœlum: in se haberet liberos, quos præter se videbat esse captiuos: faceret vitales ipse, quos culpa fecerat esse mortales: perpetuos redderet, quos mors dederat temporales: & quos diabolus exules fecerat terrenorum, hos ipse in cœlestibus sibi faceret esse consortes. Hinc est fratres, quod Spiritus sanctus tunc toto se fudit illapsu, quando pater de cœlestibus clamat. Hic est filius meus dilectus: ut quibus

Mat. 3. in creandis nobis operatio fuerat vna cum filio, vna fieret de nostra reparatione dignatio, sicque Christus diuerso tempore uno eodemque die magorum munere, atque mutatione, atque patris voce Deus trino testimonio nosceretur, fieretque de trina ostensione Christi Epiphaniæ vna & sacrata solennitas.

De eiusdem, Sermo C L V I I I .

Sæpe querimus, quare sic mundum Christus intrat, & ventris experiat angustias, partus patiatur iniuriam, sustineat vincla pannorum, cunabula tolerat imbecilla, lachrymis vberum nutrimenta disquirat

disquirat, etatum gradus, necessitatésque persentiat. Et qualiter venire debuit, qui voluit apportare gratiam, timorem pellere, querere charitatem? Natura docet omnes quid valeat, quid meretur infantia. Infantia quam barbarie non vincit, quam non feritatem mitigat, quam crudelitatem non comprimit, quem non compescit furem, quam non potestatem deponit, quem non intelligit rigorem; quam duritiam non resoluit, quid non amoris expostular, quid non affectionis extorquet, quam non imponit gratiam, quam non impetrat charitatem? Hoc ita esse sciunt patres: matres sentiunt: probant omnes: viscera humana testantur. Sic ergo nasci voluit, qui amari vouluit, non timeri: & tamen apud malitiam humanam sic blanda, sic pia, sic chara, audire quid proficit infantia. Audiens, inquit, Herodes Rex, turbatus est, & omnis Hierosolyma cum ipso, & congregans omnes Principes sacerdotum, & sribas populi, sciscitabatur ab eis, ubi Christus nasceretur. Si Hierosolyma, si Rex, si Scribæ, si Principes sacerdotum ad Christi sic turbantur infantiam: quid isti facerent, Christus perfectum mox in hominem si venisset, si fultus diuiniis, & multitudine, si cum suspectis, si cum extraneis? Quid nil dant tempori, nil etati, nil pauperi, nil parenti, sed ut audiunt natum, parant nascenti mortem, innocentii dolos, scelus pio, nudo gladios, soli milites, vagienti necem, pœnam parenti: & ut vis misceatur sanguini, crudelitas acerba cunabulis bella indicit, vbera telis vrget, clypeos illidit gremiis, quatenus humanam, diuinamque sobolem ante sepulchrum faciat intrare quam mundum. Esto quod Herodes Rex amore regni, successoris timore, coactus sit talia moliri: quare Hierosolyma, quare Principes, quare Scribæ? Quare? quia nasci non vult prophanus Deum, seruus dominum,

Mat. 2.

L 1 4 iudicem

iudicem reus , rebellis principem , perfidus cognitorum. Hierosolyma varia se contaminatione perfuderat , sacerdotes prophanauerant sancta , & peccata vendentes , in quaestum veniam , pietatemque conueterant. Scribae doctrinam celestem , scientiam salutarem , vitale magisterium , in suum sensum , in perfidiæ lapsum , in lethale vaniloquium commutarant. Hinc est quod Christum nolunt nasci , viuere timent , quia nouerant se mox ignominiae dandos , trahendos opprobiis , eiiciendos templo , priuandos Sacerdotio , oblationum munere vacuandos. Semel enim cupiditate flammati , capti pompa , vitiis sauciati , vanitate ebrij , madefacti luxu , quia de correctione nil cogitare poterant , de venia nil sperabant. Bonus villicus quando copiosum fructum continuo labore conquirit , venire dominum suum ad lucrum suum cupit , suum concupiscit ad gaudium : diligens operarius quando opus suscepit laboris impleuerit , ut mercedem percipiat , patrem familias desiderat aduenire : deuotus miles post conflictum , post victoriā , præsentiam regis optat , ut præmiis sudores & vulnera remuneratione compenset , sic ad palmam suam cupit venire Christum , qui bella mundi indefessa virtute prosternit : sic Christum venire non vult , qui superatus illecebris sæculi de pœna trepidat , de venia nil præsumit. Fratres , faciamus bona , declinemus à malis : fugiamus vitia , virtutes sequamur : dissimulemus præsentia , futura cogitemus , nostrum peramus ad regnum , nostram yeniamus ad palmam , optemus ad gloriam , tendamus votis omnibus ad coronam. Sed ad illa sermo quæ sunt in sequentibus iam recurrat. *Tunc Herodes, inquit, clam vocatis magis diligenter didicit ab eis tempus stellæ quæ apparuit eis, & mittens in Bethlehem, dixit: Ite & interrogate diligenter.*

diligenter de puerō , & cum inueneritis , renunciate mihi ,
vt & ego veniens adorem eum . Occulte vocat magos ,
quia palam nil audet simulata mens , conscientia do-
loſa . Occulte vocat magos , quia ſur amat noctem ,
latro in occulto tendit iſidiās . Diligenter inquirit
tempus ſtellæ , ſed cum timet regnum , ſignum cœli
non timet , temporis non pertimescit auctorem . Quid
turbaris Herodes ? Quid es tantum de ſuccellore ſol-
licitus ? Cui ſidera militant , terreno imperio non te-
netur . Ite , & interrogate diligēter de puerō , & cum inuene-
ritis , renunciate mihi . Herodes magos adorare iuſſus
eſt , non deferre : teſtari venit ille , non prodere : vi-
dere illi datum eſt , tibi non datum eſt inuenire . Ite ,
& interrogate . Quasi magos ſemel interrogare non
ſufficit . Interrogantibus pie datum eſt ſine pietate re-
ſponſum , ſalutis nuicius male audientibus conuer-
ſus eſt in ruinam . Contumax ſeruus audit natum
Dominum , ſed domino naſcenti parat laqueos , non
honorem , mortem præparat , vt careat ſeruitute . Sed
quia nec finiri Deus , nec perire ſalus , nec vita po-
terat interire , permanet in honore dominus , ſeruus
remansit in criminē : & ad pœnam trahitur , qui ad
obſequium venire contempſit : capitur ad ſenten-
tiam , qui ad gratiam noluit peruenire . Ite , & inter-
rogate diligenter de puerō , & cum inueneritis , renunciate
mihi . Conuenienter dixit , renunciate mihi , quia ſem-
per diabolo renunciat , qui peruenire festinat ad Chri-
ſtum , Christianis futurus à ſacerdote cum audit , re-
nuncians diabolo , respondet , renuncio . Proprie ergo
Herodes à magis ibi renunciare debere dicit , qui ſe
diaboli ſciebat terere locum , ſatanæ nouerat imple-
re personam . Ut & ego veniens adorem eum . Vult men-
tiri , ſed non potest veniet , vt ad tormenta curuetur ,
ad ſupplicia iaciatur , ſternatur ad pœnam , qui adorare

L I 5 finxe

finxerat, ut sœvit. Sed magi ubi Iudaicæ perfidiæ nubila transferunt: & in Christianæ fidei sereno reuident, quam viderant stellam, ipsa prævia, ipsa duce, ad ortus dominici locum sacratissimum peruenient. *Et apertis thesauris suis obtulerunt ei munera, Aurum, Thus, & Myrrham.* Aurum Regi, Thus Deo, morituro Myrrham, dominicæ deuotioni offerunt, scientiæ thesauros maximos in posterum creditoris, sic ad sua per innocentiae viam redeunt, qui iter Herodianæ fraudis calcauerunt in ruinam.

De eisdem, Sermo C L I X.

Ante hos dies, id est, diem octauum Calendarum huius, quo crescere dies cœpit: quia dies verus illuxit, in carne natum dominum Christum lesum in Euangeli scriptum facile recolunt, qui legerunt, vel qui aurem legentibus præbuerunt. Israeliti ci pastores super gregem suum vigilantes angelis nunciantibus cognoverunt: hodie in eadem carne manifestatum gentiles magi curiosa sectantes signis indicantibus inuenerunt: illis ortum domini & natiuitatis annuncians locuta est vox spiritualium ministrorum, istis stella tanquam lingua cœlorum. Dicunt illi ad quos sæpius Prophetæ missi fuerant. Tra-seamus usque Bethleem, & videamus hoc verbum quod factum est ad nos: dicunt isti quibus nullus unquam locutus fuerat Prophetarum, & sciscitantes interrogant: *Vbi est qui natus est Rex Iudaorum?* Vidimus stellam eius in Oriente, & venimus adorare eum. Accedunt ergo illi de proximo, hi veniunt de longinquo, utrique tamen ad viuum, eunderque fidei locum, quia deuotione conueniunt: ibique Regem Christum appositum ante duo Prophetica illa iumenta, duorum videlicet populorum, typum, figuramque gestantia

Luc. 1.

Matth. 2.